

Hørings svar vedrørende KO-bekendtgørelse

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til KO-bekendtgørelsen, Jeres j.nr.: 14-8025-000173.

Indledende bemærkninger

KO-systemet er gjort helt unødigt kompliceret og dermed umuligt at overholde for landmanden. Samtidig er sanktionerne hverken rimelige, forudsigelige eller proportionale. Det er samtidig vores vurdering, at en lang række af KO-kravene beror på dansk overimplementering, og derfor bør fjernes.

Et væsentligt problem er, at NaturErhvervstyrelsen (herefter NAER) forsøger at sætte virkeligheden på formel. I stedet for at kontrollanten laver et konkret skøn i det enkelte tilfælde, hvor mange faglige kriterier bringes i anvendelse, så har man lavet et pointsystem. Pointsystemet beror almindeligvis på ét kriterie.

Jeg er telefonisk blevet oplyst, at pointsystemet fremover ikke er at finde i vejledningen, men i en intern instruks. Dette skulle efter sigende være et udtryk for forenkling. Jeg kan så oplyse, at det ikke er en forenkling, men en forvikling. Landmanden skal jo fortsat orientere sig om, hvad der kan medføre at KO-bekendtgørelsen en overtrådt. Fremover skal landmanden orientere sig to steder mod tidligere ét sted. Problemet er samtidig, at vejledningen dog i det mindste kommer i høring. Dette er så vidt jeg er oplyst ikke tanken med den interne instruks.

Som noget nyt indføres der et varslingsystem. Jeg er ikke bekendt med varslingsystemet. Det ser ikke ud som om, at det er behandlet i vejledningen. Jeg håber, at hensigten er, at kunne håndtere bagateller, så danske landmænd ikke hele tiden oplever støttetrek for bagateller.

Bæredygtigt Landbrug var inviteret til et orienteringsmøde om det kommende nabotjek hos NAER. Meget var desværre allerede fastlagt på forhånd. Bæredygtigt Landbrug er meget bekymrede for, at nabotjekket udvikler sig til en akademisk øvelse, der er virkelighedsfjern.

Det er i dag sådan, at NAER beholder 25 % af den KO-støtte som tilbageholdes. I forbindelse med nabotjekket opfordrede vi til, at de tilbageholdte midler ikke som hidtil skal indgå i NAERs drift, men ubeskåret gå til en uafhængig enhed bestående af private rådgivere, der kan hjælpe landbruget, så der i fremtiden trækkes mindre EU-støtte.

Der er behov for et grundlæggende opgør med de automatiserede afgørelser, KO-sanktioner på overimplementeringen. Et nyt KO-system skal bestå af vejledning og advarsler før sanktioner. Vi mener slutteligt, at KO-kravene bør indskrænkes væsentligt. KO-vejledningen bør reduceres til én samlet vejledning for myndigheder og landmænd. Når der efter vores skitse skal foretages konkrete vurderinger, så er der slet ikke behov for så omfattende vejledninger. Dette bør samlet set også give økonomiske besparelser.

KO-systemet er "skøn under regel"

De nuværende høringsbreve og afgørelser i KO-sager er præget af en høj grad af standardisering. Problemet er, at standardiseringen ikke levner plads til at myndigheden kan iagttage selv de mest grundlæggende forvaltningsretlige principper.

Efter forvaltningsretten er det myndigheden, der bl.a. skal undersøge sagen, konkret afveje lovlige hensyn og begrunde afgørelsen faktisk og retligt. Her ud over skal myndigheden godtgøre, at overtrædelsen er foretaget uagtsom eller med fortsæt.

Når myndigheden ikke iagttager disse grundlæggende principper, så er det ikke muligt at efterprøve sagen retligt eller faktisk. Dette vil under normale omstændigheder blive vurderet som en væsentlig mangel. Væsentlige mangler fører normalt til ugyldighed. Det er så desværre ikke tilfældet i forbindelse med KO-sager.

Klagecenteret lægger uden videre pointsystemet til grund som var det retligt bindende regler på trods af, at Klagecenteret jo netop skal lave en retlig prøvelse. En retlig prøvelse må vel som minimum angå om grundlæggende forvaltningsretlige principper er iagttaget? Det er et problem, at pointsystemet opfattes som et faktisk forhold i modsætning til jus. Pointsystemet er tænkt som en norm, så der netop ikke skal laves en konkret vurdering. Der er med andre ord en åbenlys retlig konflikt mellem pointsystemet og forvaltningsretten. Det er derfor problematisk, at klagecenteret normalt uden videre lægger pointsystemet til grund i deres afgørelser.

Jeg må konkludere, at på trods af, at en vejledning ikke kan udgøre en retligt bindende forskrift, så håndhæves vejledningen som om det var tilfældet. Pointsystemet har uden saglig grundlag opfundet en matematisk sammenhæng mellem en vilkårlig karakter (antal point) og støttetrukket.

Det er en misforståelse, at kriterier kan fastlægges på forhånd og generelt som den interne instruks forsøger at gøre det. Det bliver direkte usagligt, når det oven i købet er ganske få kriterier, der faktisk vurderes for det enkelte KO-krav. Det er derudover krænkende for retssikkerheden, at usaglige og vejledende kriterier udløser et på forhånd givet og automatiseret KO-træk. Landmanden har en berettiget forventning om at få sin fulde EU-støtte. Det er helt uforudsigeligt og usagligt, at NAER håndhæver vejledningen som, om det var retligt bindende regler.

Kontrollanterne har en faglighed, og denne faglig kan ikke sættes på matematisk formel på forhånd. Kontrollantens faglighed afgør i den konkrete situation, hvilke relevante kriterier, der skal inddrages for at vurdere alvor, omfang og hyppighed. Et støttetrukk skal jo bl.a. ske på baggrund af en vurdering af hvad der er sket, hvor stort et omfang forseelsen har, var landmanden i en undskyldelig vildfarelse, hvad er formålet med reglen, er der sket nogen skade, osv. Der ud over så dækker hvert eneste lille KO-krav over en betydelig faglighed som desværre ser dagens lys i de konkrete afgørelser.

Jeg må samtidig understrege, at jeg anser det som nødvendigt, at NAER forholder sig til ovenstående til trods for, at det nu er taget ud af vejledningen, for det er jo efter sigende kun sket af forenklingshensyn.

Afslutningsvis så kan man uden problemer konstruere meget sandsynlige tilfælde, der demonstrerer, at kriterierne strider mod grundlæggende forvaltningsretlige principper.

Lad os sige, at en landmand har 0,2 ha jord omfattet af alpereglen, og han pløjer det hele op. Denne landmand vil efter den nuværende vejledning få maksimumpoint og dermed få et maksimalt støttetæk. En landmand med 1,0 ha jord omfattet af alpereglen, der pløjer 0,2 ha op, vil få minimumspoint. Dette vil blive vurderet som en bagatel og dermed ikke give støttetæk. Samme forseelse giver altså resultater i hver sine ende af skalaen. Der er med andre ord tale om en åbenlys forskelsbehandling.

Specifikke bemærkninger

§ 2, stk. 1, nr. 1

Den foreslåede § 2, stk. 1, nr. 1, har følgende ordlyd:

"Overtrædelse: Enhver tilsidesættelse af krydsoverensstemmelseskravene i bilag 1 til denne bekendtgørelse."

Formuleringen er på flere måder problematisk og cirkulær, fordi man kunne misforstå bestemmelsen derhen, at der er tale om et objektivt ansvar. Det skal understreges, at EU-Domstolens retspraksis meget klart tilkendegiver, at ansvarsordningen for KO er uagtsomhed eller fortsæt¹.

EU-Domstolen har i øvrigt også understreget, at landmanden ikke kan ifalde ansvar i det omfang, at tredjemand er skyld i overtrædelsen, når landmanden har givet tilstrækkeligt instruktion til tredjemand. Dette kunne eksempelvis være udlicitering af arbejdet til en maskinstation.

Jeg vil opfordre til, at disse EU-rettlige normer indsættes som bindende regler i den danske bekendtgørelse af hensyn til, at landbrugeren skal kunne forudsige sin retsstilling.

§ 6, stk. 3

Den foreslåede § 6, stk. 3, har følgende ordlyd:

"Stk. 3. Det påhviler landbrugeren efter § 4, stk. 5, i landbrugsstøtteleven at yde NaturErhvervstyrelsen den nødvendige bistand ved kontrolbesøg, herunder at anviser beliggenheden af alle bedriftens landbrugs-, skovbrugs- og naturarealer."

Problemet med bestemmelsen er, at det er uklart om bestemmelsen skaber en ny retstilstand eller det er gentagelse af en retsopfattelse? Man kunne måske få det indtryk, at man skal slutte modsætningsvis, så det kun er ift. de nævnte arealer, at denne skal anviser beliggenheden? Dvs. landmanden skal ikke udpege, hvor han har driftsbygninger?

Jeg tvivler på, at bestemmelsen har til hensigt at skabe en ny retstilstand. Derfor er bestemmelsen forvirrende og overflødig. Det angives, at der er adgangsbestemmelser i landbrugsstøtteleven. Disse regler gælder uanset om de nævnes i bekendtgørelsen. Jeg ser ingen grund til at gentage gældende ret i bekendtgørelsen.

Hvis det er hensigten at skabe en ny retstilstand, så må den indgående begrundes, fordi det vil være uhørt at gå ud over hjemmelsgrundlaget og retssikkerhedsloven, der er en væsentligt ramme for de retssikkerhedsgarantier landmanden har. Retssikkerhedsloven angår jo også landmandens arealer. Her ud

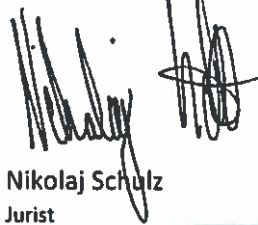
¹ Se bl.a. C-396/12 fra 27. februar 2014.

over, så kan landmanden jo aldrig forpligtes til at anvise sine arealer, hvis han måske tror, at han måske har overtrådt reglerne. Reglen vil derfor potentielt stride med princippet mod selvinkriminering.

Slutteligt så er noget af det mest veldokumenterede i dette land, hvor landbrugsjorden ligger og hvem der har rettigheder til jorden, idet landmanden årligt indberetter sine arealer. Det er samtidig mit indtryk, at NAER følger og kontrollerer landmandens arealindberetning meget grundigt. Der burde vel derfor ikke opstå vanskeligheder ift. at vide, hvor landmandens arealer er beliggende?

Det er i øvrigt mit indtryk, at landbruget som altovervejende hovedregel er meget behjælpelige og imødekommende i forbindelse med kontrol.

Med venlig hilsen

Nikolaj Schulz

Jurist

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 60 14 12 30

E-mail: nsc@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

Bæredygtigt
Landbrug

NaturErhvervstyrelsen
Center for Kontrol
Nyropsgade 30
1780 København V

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Sendt per e-mail til miljoko@naturerhverv.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse – NaturErhvervstyrelsens j. nr. 14-8025-000173

Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at afgive bemærkninger til bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse (KO).

Bekendtgørelsesudkastet er en sammenskrivning af den nugældende bekendtgørelse om opretholdelse af god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM) (nr. 106 af 29. januar 2014) samt krydsoverensstemmelsesbekendtgørelse (nr. 107 af 29. januar 2014).

Landbrug & Fødevarer er opmærksom på, at reformen af landbrugspolitikken har medført, at antallet af KO-områder bliver reduceret fra fire til tre og kan konstatere, at område 4 om god landbrugs- og miljømæssig stand er ophævet i sin helhed og at enkelte GLM-krav videreføres under KO-område 1: Miljø, klimaforandring og god landbrugs- og miljømæssig stand for jord. Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at flere krav enten helt udgår eller ikke videreføres under KO-område 1.

Landbrug & Fødevarer vil gerne benytte lejligheden til igen at kvittere for, at NaturErhvervstyrelsen har igangsat et vækst- og naboljek af KO-områderne miljø og GLM via eksterne konsulenter. Landbrug & Fødevarer ser frem til, at resultatet af analysen foreligger i begyndelsen af det nye år.

Landbrug & Fødevarer bakker op om centraliseringen og forenklingen af krydsoverensstemmelseskontrollen som aftalt i forbindelse med Vækstplan for Fødevarer af 2. april 2014. Der er enkelte udeståender i forbindelse med kontrollen i et centraliseret system, som ikke direkte relaterer sig til bekendtgørelsesudkastet, men som Landbrug & Fødevarer gerne vil have afklaret.

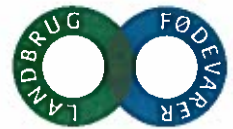
Landbrug & Fødevarer kan konstatere, at der med udkast til bekendtgørelse om veterinærkontrol (pt. i høring med frist den 12. december 2014) lægges op til at give Fødevarestyrelsen adgang til at udføre ekstra opfølgende kontrol i forbindelse med NaturErhvervstyrelsens kontrol på det veterinære område.

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at dette strider mod en af de grundlæggende forudsætninger i Aftale om Vækstplan for Fødevarer af 2. april 2014. I aftalen står der, at "Det nye krydsoverensstemmelsessystem vil være adskilt fra de nationale kontroller af de danske regler."

Landbrug & Fødevarer er generelt betænkelig ved, at man på den måde udvander indholdet af aftalen, og efterlyser oplysninger om retsgrundlaget for - og rækkevidden af -

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 156 milliarder kroner årligt og med 169.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

en sådan systematisk udveksling af oplysninger. Ikke mindst er det helt uacceptabelt, hvis genkoblingen mellem KO-kontrollen og den nationale kontrol udbredes til nationale kontrolmyndigheder på andre områder, som f.eks. kommunerne på miljøområdet.

Det er for Landbrug & Fødevarer væsentligt, at kontrollen også reelt forenkles og effektiviseres i forbindelse med den aftalte centralisering af KO-kontrollen. Det er afgørende, at der ikke sker en forøgelse i intensiteten af kontrol, og her er det væsentligt at pointere, at den enkelte landmand, der er udtaget til KO-kontrol vil være underkastet en fuld kontrol af samtlige KO-krav af relevans for den pågældende bedrift. For den ene procent, der udtages til kontrol, vil besøget forekomme meget indgribende og omfattende. Såfremt NaturErhvervstyrelsen har konstateret overtrædelser af KO-krav, og dette giver anledning til et efterfølgende kontrolbesøg af Fødevarestyrelsen, er det helt afgørende for Landbrug & Fødevarer, at dette ikke må føre til yderligere støttereduktion.

Landbrug & Fødevarer har noteret sig, at Fødevarestyrelsen fortsat vil være kontrolmyndighed på en række KO-krav. Dette vil således gælde krav 2.26 brucellose og tuberkulose i mælkeleverende besætninger samt krav 2.6-2.9, der vedrører henholdsvis anmeldelse af mistanke om BSE hos kreaturer, anmeldelse af mistanke om TSE hos et får eller en ged, regler for kvægbesætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om BSE eller fund af BSE samt regler for besætninger under offentligt tilsyn på grund af mistanke om TSE eller fund af TSE hos et får eller en ged.

Landbrug & Fødevarer ønsker desuden en nærmere afklaring på, om der er undtagelser til den generelle regel om, at der skal udføres kontrol hos en procent af alle støttemodtagere, og er her opmærksom på, at der f.eks. gælder en af EU fastsat minimumskontrolfrekvens på mærknings- og registreringskontrollen på tre procent. På samme måde mangler Landbrug & Fødevarer en afklaring på, hvordan hovedreglen om kontrol hos en procent af de støtteberettigede håndteres i forhold til f.eks. gødningsregnskab samt sprøjtejournaler, der indberettes elektronisk.

Landbrug & Fødevarer har allerede i forbindelse med det vækst- og nabotjek, der pt. pågår i NaturErhvervstyrelsen, anmodet om, at man også interesserer sig for, hvordan elektronisk indberetning af gødningsregnskab og sprøjtejournal og deraf følgende administrativ kontrol spiller sammen med krydsoverensstemmelse i lande, hvor der ikke sker elektronisk indberetning. Alt andet lige må det være sådan, at kontroltrykket er større i Danmark end i EU-lande, der ikke indberetter elektronisk, hvilket udgør en konkurrenceforvridende faktor.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at man i Danmark har valgt at etablere et tidligt varslingsystem for overtrædelser, der anses for mindre betydelige (bagatelovertrædelser), jf. bekendtgørelsesudkastets § 5, stk. 2, men rækkevidden af indførelsen af det tidlige varslingsystem sammenholdt med vejledningsteksten - og i forhold til den nuværende behandling af mindre betydelige overtrædelser - er ikke tilstrækkelig klar.

Krav 1.33 i bilag 1

Der mangler overgangsregler for plantedækkebestemmelserne på braklagte arealer i forbindelse med overgangen fra Enkeltbetalingsordningen til Grundbetalingsordningen. Som konsekvens af reformen vil der i 2015 blive anlagt en lang række nye brakarealer som MFO-brak.

NaturErhvervstyrelsen har i den foreløbige udgave af Vejledning om direkte arealstøtte 2015, september 2014, afsnit 4.5.1, beskrevet, at "plantedækket skal have en sådan beskaffenhed, at arealet ikke har karakter af sort jord. Et typisk plantedække på brak vil være tilbageværende stubbe efter høst, samt fremspiring af spildfrø".

Vil et areal, der består af fremspiret spildfrø i efteråret 2014, overholde reglen i stk. 3, om at "plantedække skal etableres 14 dage efter høst"? Ved "etablering" forstår man typisk, at der er foretaget en handling i marken.

I det "gamle" KO-krav 4.1 stod det beskrevet, at det var muligt at reetablere plantedækket i perioden fra 15. april til 31. maj. Denne periode ser nu ud til at blive rykket til perioden 1. august til 15. september. Som konsekvens af denne foreslåede ændring, vil det ikke være muligt at reetablere et plantedække, der er helt eller delvist udvintret pga. en hård vinter, før 1. august 2015. NaturErhvervstyrelsen har i efteråret 2014 tilkendegivet, at plantedækket på et brakareal ikke vil blive underkendt på baggrund af udvintring. Landbrug & Fødevarer imødeser gerne en bekræftelse her på.

Krav 1.35 i bilag 1

Landbrug & Fødevarer er af den opfattelse, at det gør hjemmelsgrundlaget mere uklart, at materielle bestemmelser med udkastet foreslås fastsat i bilag 1 til bekendtgørelsen. I forvejen mener Landbrug & Fødevarer, at hjemmelsgrundlaget vedrørende delkrav 4 i krav 1.35 om forvaltning af vand skal drøftes. Det gør en vag hjemmel endnu vagere, at den nu findes i et bilag til en bekendtgørelse. Delkrav 4 er – i modsætning til de øvrige delkrav i 4.11 – hverken udtrykkeligt hjemlet i de EU-retlige regler eller af den danske miljølovgivning under Miljøministeriet.

Landbrug & Fødevarer minder i den forbindelse om, at vi har bedt NaturErhvervstyrelsen om at være særligt opmærksom på udmøntningen af krav til forvaltning af vand i det nabotjek (i forhold til Slesvig- Holsten, Niedersachsen, Sverige, Frankrig, Polen og Holland) indenfor Miljø- og GLM-krav på krydsoverensstemmelsesområdet, der pt. pågår i styrelsen.

Landbrug & Fødevarer har yderligere følgende bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet:

§	Kommentar
2, nr. 4	Landbruger, "enhver der kan søge om støtte". Uanset om man søger støtte eller ej?
4 stk. 2	"Nedsættelsen sker for det kalenderår, hvor støtteansøgningen eller betalingsanmodningen modtages og i hvilket, overtrædelsen konstateres". Teksten giver ikke mening, da der kan blive tale om to forskellige år.
5, stk. 2	Det bør fremgå tydeligt af Vejledning om krydsoverensstemmelse, samt Vejledning om krydsoverensstemmelse, hvad begrebet " Tidligt varslingsystem " dækker over. Under afsnittet mindre betydelige overtrædelser i vejledningen nævnes bekendtgørelsens begreb "tidligt varslingsystem" ikke, og det skaber tvivl om, hvorvidt der f.eks. indføres en udvidet adgang til brugen af advarsler.
8, stk. 3	Det er sprogligt set uklart hvad der gælder for overtrædelser begået før den 1. februar 2014.

Bilag 1 KO-krav 1.19	Karaktergivningen af kravet bør ændres, så det ikke kan medføre en karakter på 4 i omfang, hvis der mangler oplysning om markernes areal i ha. Denne oplysning findes i andre dokumenter, f.eks. den lovpligtige gødningsplan, som bedriften også skal kunne fremvise i forbindelse med kontrol
Bilag 1 KO-krav 1.33	Videncenter for Landbrug får i øjeblikket flere spørgsmål om, hvorvidt det er muligt at anvende et tilsået areal med vintersæd som MFO-brak i 2015. Problemstillingen opstår, når hele bedriftens arealer er tilsået med vintersæd, og landmanden først er blevet opmærksom på kravet om 5 pct. miljøfokusområder efterfølgende. Kan et areal, der er tilsået med f.eks. vinterhvede i efteråret 2015, anmeldes som MFO-brak i 2015 og samtidig overholde reglerne beskrevet i KO-krav 1.33?
Bilag 1 KO-krav 1.38 stk. 3	Dispensationsmuligheden skal være bredere, da det kan være andet end vejrliget, fx anlægsarbejde, der kan gøre det nødvendigt at beskære træer og buskads i yngletiden. Der henvises i øvrigt til kommentarerne i Landbrug & Fødevarers høringssvar vedrørende vejledning til krydsoverensstemmelse 2015.

Vi henviser også til Landbrug & Fødevarers høringssvar til Vejledning om krydsoverensstemmelse 2015 og håber, at NaturErhvervstyrelsen vil tage Landbrug & Fødevarers kommentarer til efterretning. Vi står naturligvis til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Helle Guldbrandt Lachmann
 Seniorkonsulent
 EU's Landbrugspolitik
 D +45 3339 4316
 M +45 3058 2159
 E hgl@lf.dk

**Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Naturerhvervsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V**

11. december 2014
Dok. Nr. D14-95485

Dyrenes Beskyttelse afgiver hermed bemærkninger til høring over udkast til bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse og vejledning om krydsoverensstemmelse 2015.

Indstilling

Dyrenes Beskyttelse finder, at en centralisering af krydsoverensstemmelsen, så overtrædelser af regler om dyrevelfærd konstateret af Fødevarestyrelsen ikke længere udløser træk i landbrugsstøtte, er en klar forringelse af det dyrevelfærdsmæssige område. Dyrenes Beskyttelse anbefaler, at Fødevarestyrelsens kontroller fortsat skal indgå i krydsoverensstemmelsen.

Uddybende bemærkninger

Centraliseringen er en forringelse af det dyrevelfærdsmæssige område

Med denne bekendtgørelse centraliseres kontrollen af krydsoverensstemmelse i Naturerhvervsstyrelsen. Der vil således ikke længere blive trukket i landbrugsstøtten, når Fødevarestyrelsen i velfærdskontroller finder overtrædelser af lovgivning om dyrevelfærd.

Centraliseringen sker som følge af regeringens aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Konservative om Vækstplan Fødevarer og er et tiltag mod såkaldt overimplementering.

Det anføres således, at *"Denne ændring vil skabe klare rammer for overholdelse af EU-reglerne, således at omfanget af kontrollen og dermed sanktionerne afspejler EU-reglerne for krydsoverensstemmelse"*. Ændringer af krydsoverensstemmelsesreglerne og centraliseringen har ligeledes i Fødevareudvalget været genstand for spørgsmål og samråd med overimplementering som omdrejningspunktet.

Dyrenes Beskyttelse har med tilfredshed konstateret, at såvel Fødevareministeren og ordførerne fra Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti i den seneste tid i pressen har forsikret om, at man ikke som led i et opgør med overimplementering, agter at indføre forringelser på det dyrevelfærdsmæssige område. Disse forsikringer er kommet i forlængelse af VKO's nylige *"Forslag til folketingsbeslutning om fødevarer- og landbrugspakke"*.

En ændring i krydsoverensstemmelsen, så der ikke længere trækkes i landbrugsstøtte, når Fødevarestyrelsen finder overtrædelser af lovgivning om dyrevelfærd, harmonerer ikke med de ovenfor nævnte forsikringer. Det er efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse en klar forringelse af det dyrevelfærdsmæssige område, når den økonomiske konsekvens af lovovertrædelser fundet i Fødevarestyrelsens velfærdskontroller fjernes ved at holde disse kontroller ude af krydsoverensstemmelsen. Dyrenes Beskyttelse finder det meget beklageligt, at der sideløbende med de omtalte forsikringer om ikke at forringe på det dyrevelfærdsmæssige område, sendes en bekendtgørelse med netop en sådan forringelse i høring.

Dyrenes Beskyttelse hæfter sig ved, at argumentet for centralisering i Naturerhvervsstyrelsen ifølge aftale om Vækstplan Fødevarer er, at omfanget af kontrollen og sanktionerne skal afspejle EU-reglerne for krydsoverensstemmelse. Rapporten "*Sammenligning af bedømmelsessystemerne på krydsoverensstemmelsesområdet i Danmark, Sverige, Nederlandene og Slesvig-Holsten*" som Naturerhvervsstyrelsen og Fødevarestyrelsen har fået udfærdiget af PA Consulting, konkluderer, at danske landmænd på det dyrevelfærdsmæssige område ikke i gennemsnit trækkes mere i støtten end andre lande. Den gennemsnitlige støttenedsættelse er på 3 %, hvilket er EU's anbefalede niveau. Hyppigheden af kontrol er ganske vist højere i Danmark end i to af de tre lande, der sammenlignes med, men den er lavere end det sidste. (http://naturerhverv.dk/fileadmin/user_upload/NaturErhverv/Nyheder/KO-Rapport050713.pdf).

I rapporten står meget klart følgende:

"Kortlægningen og sammenligningen har til formål at skabe et grundlag for en vurdering af, om den danske forvaltning er strengere i bedømmelsen af overtrædelser end andre sammenlignelige medlemsstater. På baggrund af kortlægningen og sammenligningen er det PA's overordnede vurdering, at den danske bedømmelse af KO-overtrædelser på dyrevelfærdsområdet ikke er hverken strengere eller lempeligere end i de sammenlignede medlemsstater, og at de danske besætningsjere ikke er væsentligt hårdere påvirket af niveauet og omfanget af støttenedsættelser end besætningsjere i de tre sammenlignede lande".

Det er, som det fremgår, meget vanskeligt at finde belæg for lempelsen i den udfærdigede rapport. Det må imidlertid konstateres, at Fødevareministeriet efter at have foretaget nabotjek og på trods af rapportens konklusion, vælger at gå efter det laveste niveau m.h.t. krydsoverensstemmelseskontroller, fremfor at blive i midterfeltet med to lande med mindre hyppig kontrol og et land med hyppigere kontrol end i Danmark. På baggrund af de store velfærdsproblemer hos millioner af danske landbrugsdyr finder Dyrenes Beskyttelse, at denne tilgang svigter hensynet til dyrene og derfor er særdeles kritisabel.

Fremover ikke så slemt at overtræde regler om dyrevelfærd

Siden reglerne om krydsoverensstemmelse trådte i kraft har kontrollen ligget under Naturerhvervsstyrelsen, Naturstyrelsen, Fødevarestyrelsen og kommunerne, hvor de sidstnævnte ved konstaterede overtrædelser af gældende regler har skullet meddele disse til Naturerhvervsstyrelsen. Naturerhvervsstyrelsen, som står for forvaltningen af landbrugsstøtten, har herefter skullet tage stilling til, om der skal trækkes i støtten som følge af overtrædelser. Krydsoverensstemmelsen har på denne måde hyldet princippet om, at offentlig støtte forudsætter overholdelse af gældende regler – også på det dyrevelfærdsmæssige område.

Fødevarestyrelsen har siden dyrevelfærd kom med under krydsoverensstemmelsen i 2007 stået for kontrollen på dette område, bortset fra en kortere periode, hvor kontrollen blev varetaget af naturerhvervsstyrelsen. Der har således kunne trækkes i landbrugsstøtten ved overtrædelser af gældende regler om dyrevelfærd, som blev konstateret ved følgende:

Direkte kontrol:

- Fødevarestyrelsens kontrol af 1. pct af besætningerne udtrukket direkte til krydsoverensstemmelseskontrol

Anden-kontroller:

- Fødevarestyrelsens velfærdskontrol i forbindelse med den nationale dyrevelfærdslovgivning (som ofte også er EU-lovgivning)
- Kontroller gennemført af Fødevarestyrelsens Rejsehold
- Fødevarestyrelsens bistand ved politianmeldelser på dyrevelfærdsområdet
- Fødevarestyrelsens Eksport og slagterikontrol
- Opfølgning på tidligere KO-kontroller, hvor der blev konstateret mindre KO-overtrædelser, som ikke gav anledning til støttenedsættelser

Fremover vil der kun blive udført kontrol af 1 pct. af besætningerne som følge af naturerhvervsstyrelsens direkte kontrol på det dyrevelfærdsområde og alle såkaldte anden-kontroller falder bort.

Særlig grel bliver konsekvensen for dyrevelfærden i forbindelse med eksport og slagtning, da disse dyrevelfærdsområder, falder helt ud af krydsoverensstemmelsen.

Konsekvensen er, at selv klokkeklare tilfælde af dyremishandling fremover bliver fremover langt mindre, da der kun meget sjældent vil blive trukket i landbrugsstøtten, der vil højst kunne blive tale om dom eller bøde som følge af det nationale system for sanktioner. Landbrug og Fødevarer estimerer således også ifølge et nyhedsbrev, at antallet af sager med krydsoverensstemmelsestræk vil blive reduceret med 70-80 % efter centraliseringen.

Det er især træk i landbrugsstøtten, der gør indtryk

Der er for de danske landbrugsdyr ganske betragtelige velfærdsproblemer. For svin er det eksempelvis ca. 40-50 % af besætningerne, der ikke overholder reglerne om dyrevelfærd både, når det gælder Fødevarestyrelsens årlige velfærdskontrol og den såkaldte nulpunktsundersøgelse fra 2012, som var designet til at vise den generelle tilstand i besætningerne.

Dyrenes Beskyttelse har gennem længere tid noteret sig, at det især er trækker i landbrugsstøtten, der har gjort indtryk på producenter, der har overtrådt reglerne om dyrevelfærd. At dømme efter debatten, har det haft større betydning end indskærpelser, påbud eller politianmeldelser som følge af kontrol, eller den bøde eller dom, dette måtte føre til, hvor det skal bemærkes, at bøder sjældent overstiger 5-15.000 kr., mens træk i landbrugsstøtte er mange gange større (men ikke større end i andre EU-lande jf. det tidligere nævnte nabotjek).

Erhvervet har ofte ytret, at det finder overtrædelserne bagatelagtige i forhold til sanktionen. Dette er eksempelvis blevet udtrykt i forbindelse med sager om rode- og beskæftigelsesmaterialer til svin, som i flere år har været en af de hyppigst fundne over-

trædelser i Fødevarestyrelsens velfærdskontrol. Dyrenes Beskyttelse skal understrege, at det fra et dyrefagligt synspunkt er forkert, at rode- og beskæftigelsesmaterialer til svin er af bagatelagtig karakter. Kravet findes i lovgivningen – og har gjort det i årevis - fordi det er solidt videnskabeligt underbygget, at svin har behov for at rode i biologisk relevante materialer. Tilsvarende gælder for andre minimumskrav til dyrevelfærd i lovgivningen. Dyrenes Beskyttelse finder det på denne baggrund rimeligt, at landbrugsstøtte med offentlige midler forudsætter efterlevelse af krav, der er fastsat for at sikre blot et minimum af dyrevelfærd i husdyrproduktionen.

Dårlig dyrevelfærd gavner ikke væksten

Det erklærede formål med Vækstplan Fødevarer - og dermed centraliseringen af krydsoverensstemmelsen i Naturerhvervsstyrelsen – er at styrke væksten i fødevarer sektoren. Dyrenes Beskyttelse finder det uforståeligt, at aftaleparterne satser på at øge væksten i Danmark ved at lempe på sanktionerne overfor de landmænd, der overtræder reglerne. Disse landmænd skal fremadrettet have flere penge fra det offentlige tilskudssystem, end de ellers ville have fået. Der er således ikke tale om en indsats overfor en hel branche, men en belønning af de relativt få (færre), der overtræder reglerne.

Når færre sanktioneringer for overtrædelse af regler om dyrevelfærd alligevel indgår i vækstaftalen, kunne det se ud til, at man helt generelt ønsker at lette presset på landmænd, så de ikke længere er så forpligtet til at overholde regler, der måtte virke fordyrende på produktionen. Sandsynligheden for at blive opdaget for overtrædelser af regler om dyrevelfærd er i forvejen ganske lille (Fødevarestyrelsens velfærdskontrol omfatter kun 5 % af besætningerne, og der er i stigende grad tale om varslede snævre kampagnekontroller af specifikke lovkrav), og skulle det ske, vil det ikke have nævneværdig økonomisk konsekvens. Dette finder Dyrenes Beskyttelse beklageligt.

Det skal her i øvrigt bemærkes, at Dyrenes Beskyttelse er bekendt med, at såvel de danske myndigheder og landbrugserhvervet gentagne gange har understreget, at reglerne om dyrevelfærd fortsat skal overholdes og at der vil blive brugt de sanktioneringer, som ellers er til rådighed for Fødevarestyrelsen og retsvæsnat. Udsagnet klinger dog hult i sammenhæng med, at den væsentligste sanktion ved overtrædelse af regler om dyrevelfærd i husdyrproduktionen fjernes for hovedparten af velfærdskontrollen (naturerhvervsstyrelsen kontrol af 1 pct. dog undtaget). Dyrenes Beskyttelse finder det usandsynligt og på ingen måde godtgjort, at en så stor lempelse kan ske uden, at det går ud over den generelle regelefterlevelse og dermed dyrenes velfærd.

Rigsrevisionens kritik

Rigsrevisionen har rejst kritik af den måde, som krydsoverensstemmelsen er organiseret på og anbefalet en reorganisering, så en central myndighed har det overordnede ansvar for kontrollen. Efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse er det bekymrende, at dette medfører, at der ikke fremover vil blive trukket på den dyrevelfærds mæssige ekspertise, der findes i Fødevarestyrelsen, når det gælder krydsoverensstemmelsen.

Centraliseringen medfører således ikke alene færre krydsoverensstemmelseskontroller og -sanktioner (uanset at overtrædelserne er de samme), men der er også store udfordringer med at sikre kvaliteten af de få kontroller, der trods alt skal udføres. Dyrenes Beskyttelse mener, at krydsoverensstemmelseskontrollen af dyrevelfærd, skulle være bevaret i Fødevarestyrelsen og har svært ved at se, hvorfor en anden styrelse vil kunne foretage mere homogen kontrol på dette område, når der ses bort fra selve det faktum, at ganske få kontroller naturligvis nemmere lader sig ensrette end et

større antal. I forlængelse heraf bemærkes det, at det på det dyresundhedsmæssige område har været muligt at lade krydsoverensstemmelsen ligge under Fødevarestyrelsen, hvor ekspertisen allerede findes.

Med venlig hilsen

Britta Riis
Direktør

Birgitte Damm
Chefkonsulent

Fra: Martin Nybye-Petersen <mnp@datatilsynet.dk>
Sendt: 11. december 2014 10:13
Til: Miljø & Økologikontrol (NaturErhvervstyrelsen)
Emne: Sendt til Kamma Hald Vedrørende høring over udkast til bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse - J.nr. 14-8025-000173 og Vejledning om krydsoverensstemmelse - J.nr. 14-570-000008

Til NaturErhvervstyrelsen,

Ved e-mail af 27. november 2014 har NaturErhvervstyrelsen anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast.

Udkastene giver ikke umiddelbart anledning til bemærkninger.

Henset til omfanget af udkast til Vejledning om krydsoverensstemmelse og til, at udkastet ikke umiddelbart synes at indeholde væsentlige aspekter i forhold til reglerne om behandling af personoplysninger, har Datatilsynet ikke foretaget en nærmere gennemgang af udkastet.

Er der dele af udkast til Vejledning om krydsoverensstemmelse, som NaturErhvervstyrelsen ønsker Datatilsynets stillingtagen til, skal tilsynet anmode styrelsen om at præcisere dette.

Datatilsynet skal i øvrigt påpege, at der alene er pligt til at høre tilsynet ved udarbejdelse af retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger.

Med venlig hilsen

Martin Nybye-Petersen
Fuldmægtig, cand. jur.

Tlf: (+45) 33 19 32 16

E-mail: mnp@datatilsynet.dk

Borgergade 28, 5. sal, 1300 København K

Tlf: +45 3319 3200, Fax: +45 3319 3218

E-mail: dt@datatilsynet.dk, Internet: www.datatilsynet.dk